

Pleanáil agus dréachtaigh an áis chuidithe

Súil thapa ar an gceacht

Oscail le tasc ciotach sa seomra ranga (leabhar mór á choinneáil ar oscailt, scuaba ag rolladh) agus leis an smaoineamh nach leor buille faoi thuairim. Cuireann na péirí ceisteanna ar úsáideoir dáiríre agus breathnaíonn siad air, ansin breacann siad síos an t-úsáideoir, an tasc agus deacracht amháin a thug siad faoi deara ar leathanach Achoimre an Dearaidh sa Dialann Imscrúdaithe. Léiríonn an múinteoir dhá sceitse gharbha d'áiseanna cuidithe, plean ina roghnaítear ceann amháin agus ina gcuirtear lipéid air, agus liosta ábhar ón tráidire samplach. Dréachtaíonn na péirí dhá smaoineamh, roghnaíonn siad ceann amháin, cuireann siad lipéid ar na páirteanna agus liostaíonn siad na hábhair, ansin malartaíonn siad pleananna le péire eile chun tuairimí cineálta 'Is maith liom... / N'fheadar...' a thabhairt.

Cuspóirí foghlama

- Ionbhá a úsáid chun fadhb atá ag úsáideoir dáiríre a dheimhniú trí cheisteanna a chur agus breathnú, ní trí bhuille faoi thuairim
- Dhá smaoineamh nó níos mó d'áis chuidithe a dhréachtú, ceann amháin a roghnú, agus lipéid a chur ar phlean leis na hábhair a úsáidfear

Sula mbuailfidh an clog – ullmhúchán

Roimh an gclog: socraigh conas a roghnófar an t-úsáideoir i ngach péire de ghnáth (nó duine fásta ar cuairt / tú féin mar úsáideoir don rang ar fad). Priontáil leathanach amháin d'Achoimre an Dearaidh do gach dalta. Cuir leabhar léitheoireachta mór in aice leis an gclár don léiriú beo. Leag amach tráidire samplach amháin le cárta, téip chumhdaigh, maidí líreacáin agus fabraic ar bhord gach grúpa — iad a láimhseáil amháin, gan aon tógáil.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
Leathanach Achoimre an Dearaidh sa Dialann Imscrúdaithe	1	dalta	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	leathanach bán A4 leis na ceannteidil Úsáideoir, Fadhb, Dréachtaí, Plean roghnaithe, Ábhair
leabhar léitheoireachta mór (fearas taispeántais don léiriú beo)	1	rang	seomra ranga	leabhar oibre mór, atlas nó fillteán fáinní atá ciotach le coinneáil ar oscailt le lámh amháin
clár gearrthóige	1	grúpa	seomra ranga	leabhar crua-chlúdaigh nó leathán daingean cairtchláir mar thaca le scríobh air
páipéar dearaidh do smaointe breise	2	dalta	seomra ranga	cúl bileog oibre úsáidte
pinn luaidhe daite	1	grúpa	seomra ranga	gnáthphinn luaidhe amháin
tráidire samplach d'ábhair tógála (fuílleach cárta, stiallacha páipéir, téip chumhdaigh, maidí líreacáin, sreangán, feadáin chairtchláir, giotaí fabraice, caipíní buidéal)	1	grúpa	seomra ranga	cárta ó bhoscaí gránaigh, clúdaigh litreach úsáidte, bandaí leaisteacha agus pinn luaidhe sa bhreis mar ionadaithe

Pointe sábháilteachta

Coinnigh an chuid ina gcuirtear ceist agus ina mbreathnaítear cineálta agus garr — gan aon scannánú agus gan aon gháire faoin úsáideoir. Ní mór do na háiseanna cuidithe a phleanáiltear a bheith sábháilte le húsáid sa seomra ranga; gan aon dearaí géara ná troma.

Céimeanna teagaisc

- **Cuir ceist agus breathnaigh ar dtús:** Ná teilg ar an scáileán ach an dá líne ghearra ón gclár. Iarr ar oibrí deonach teacht aníos leis an leabhar léitheoireachta mór; smaoinigh os ard ar cheist amháin, breathnaigh ar feadh cúpla soicind, ansin luaigh an rud a thug tú faoi deara. Déan sceitse garbh de dhá áis chuidithe (taca cárta fillte, V de mhaidí líreacáin), luaigh rud maith amháin agus rud deacair amháin faoi gach ceann, roghnaigh ceann amháin, agus cuir dhá lipéad agus ábhar amháin leis. Críochnaigh an chuid ina roghnaítear ceann agus ina gcuirtear lipéid air fiú má tá an t-am gann, ionas go bhfeicfidh na péirí an seicheamh iomlán.
- **Cuir ceist agus breathnaigh:** Eagraigh na péirí ag na boird: taispeánann úsáideoir amháin tasc ciotach, cuireann an duine eile ceisteanna agus breathnaíonn sé nó sí. Tús abairtí le moladh dóibh: Cén tasc atá ciotach? An féidir leat é a thaispeáint dom? Céard a dhéanfadh é sin níos éasca? Ba cheart an chuid faoin úsáideoir sa Dialann Imscrúdaithe a líonadh díreach tar éis an bhreathnaithe. Coinnigh an breathnú cineálta agus gearr — gan scannánú, gan gáire. Ná lig ach do dhá péire a gcuid a roinnt go gasta leis an rang ar fad; má chumann péire fadhb, cuir ar ais iad le ceist a chur arís.
- **Dréachtaigh, roghnaigh agus cuir lipéid ar an bplean:** Tarraing an plean samplach tú féin i níos lú ná dhá nóiméad (dhá bhosca gharbha, ansin seastán L níos soiléire le bonn / taka droma agus na hábhair). Nocht treoir amháin ag an am: seiceáil bosca an úsáideora, dhá smaoineamh thapa, cogar leis an bpáirtí faoi rud maith/rud deacair, líníocht níos soiléire den rogha, dhá lipéad móide ábhair ón tráidire. Treoraigh iad i dtreo tascanna simplí coinneála nó bogtha is féidir a dhéanamh sa seisiún seo chugainn. Gan aon tógáil inniu.
- **Roinnimis ár bpleananna:** Cuir péirí le chéile, le hamadóir dhá nóiméad le feiceáil do gach péire ina sheal. Ní mór dóibh: an t-úsáideoir, an tasc ciotach agus na hábhair a roghnaíodh a ainmniú; agus tuairim chineálta amháin 'Is maith liom...' nó 'N'fheadar...' a thabhairt. Mura bhfuil péire in ann an t-úsáideoir nó an tasc a ainmniú fós, cuir ar ais chuig bosca an úsáideora sa Dialann iad seachas an líníocht a fheabhsú. Cuir na leathanaigh i dtaisce don cheacht ina ndéanfar na háiseanna.

Cad ba cheart a fheiceáil

Fágann gach péire le húsáideoir ainmnithe, tasc ciotach amháin, dhá sceitse thapa de smaointe, agus plean roghnaithe amháin níos soiléire ina bhfuil dhá lipéad páirte ar a laghad agus liosta gearr ábhar ón tráidire. Is áiseanna cuidithe simplí don seomra ranga iad na pleananna rathúla (seastán leabhair, pota scuab, ding dorais) atá bunaithe ar an méid a thaispeáin an t-úsáideoir i ndáiríre. Má tá gléas cliste ag péire ach gan ainm úsáideora, rinne siad buille faoi thuairim in ionad ceist a chur — cuir ar ais chuig bosca an úsáideora iad.

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- **Cumann na daltaí gléas cliste gan seiceáil leis an úsáideoir — Tá a fhios agam cheana féin céard atá ag teastáil uathu.** — Fiafraigh díobh: Céard a dúirt nó a thaispeáin bhur n-úsáideoir? Mura bhfuil siad in ann freagra a thabhairt, cuir ar ais iad le breathnú agus le bosca an úsáideora sa Dialann a líonadh sula ndéanann siad tuilleadh líníochta.
- **Ní tharraingíonn na péirí ach smaoineamh amháin mar nár léirigh an clár ach ceann amháin.** — Taispeáin arís an dá bhosca gharbha ar an bplean samplach agus abair go dtarraingíonn déantóirí níos mó ná smaoineamh amháin sula roghnaíonn siad — seas an fód go mbeidh dhá sceitse thapa ann roimh an líníocht níos soiléire.
- **Bíonn deifir ar na daltaí tógáil nó liostaíonn siad ábhair nach bhfuil acu.** — Meabhraigh dóibh: an tráidire a láimhseáil amháin, gan aon tógáil inniu; ní mór na hábhair a bheith ó chárta, téip, maidí líreacáin agus fabraic ionas gur féidir an áis chuidithe a dhéanamh an chéad uair eile.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Cruth L simplí nó seastán de chárta fillte a rianú ar leathanach na Dialainne agus dhá lipéad a chur leis ó fhocail an phlean shamplaigh. • Fanacht ag bord an mhúinteora chun na tús abairtí ceiste a chleachtadh sula mbreathnaíonn siad ar a n-úsáideoir.	• Tar éis dóibh roghnú, rud maith amháin agus rud deacair amháin faoin smaoineamh roghnaithe a rá i gcogar, agus ansin iad a chur mar nóta gearr in aice leis an líníocht níos soiléire.	• Dara radharc den áis chuidithe roghnaithe a chur leis nó nóta a scríobh faoi pháirt amháin a d'fhéadfadh bogadh; ábhar cúltaca amháin ón tráidire a liostú — gan aon tógáil.

Nasc traschuraclaim

Teanga ó bhéal: tús abairtí cineálta aiseolais 'Is maith liom... / N'fheadar...' a chleachtadh nuair a roinneann na péirí a bpleananna.